

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR ERGO INSURANCE SE GINČO NAGRINĖJIMO**

2025-10-09 Nr. 429-236
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir *ERGO Insurance SE*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2025 m. vasario 5 d. eismo įvykio metu dėl transporto priemonės valdytojo, kurio civilinę atsakomybę įprastine transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo sutartimi buvo apdraudęs draudikas, kaltės buvo apgadintas pareiškėjo automobilis *Mercedes Benz GLS450 4Matic* (valst. Nr. (*duomenys neskelbtini*)) (toliau – įvykis). Gavęs informaciją apie įvykį, draudikas pradėjo žalos administravimą.

Pareiškėjo pasirinktas servisas UAB „Veho Lietuva“ atliko automobilio apžiūrą ir pateikė draudikui 2025 m. vasario 7 d. remonto sąmatą, kurioje nustatė, kad automobilio remonto kaina – 15 901,13 Eur be PVM. Draudikui elektroniniu laišku¹ pareiškėjo paklausus, ar jis ketina automobilį remontuoti, ar pageidauja gauti išmoką pinigais, pareiškėjas atsakė, kad sprendimo nėra priėmęs, ir paprašė daugiau informacijos bei draudiko sudarytos remonto sąmatos.

2025 m. vasario 14 d. draudikas parengė automobilio remonto sąmatą ir nustatė, kad automobilio remonto kaina – 12 983,18 Eur be PVM. Įvertinęs pateiktą sąmatą pareiškėjas nurodė, kad buvo pastebėta daugiau automobilio sugadinimų, kurie į sąmatą nėra įtraukti, ir pateikė papildomų sugadinimų sąrašą². 2025 m. kovo 4 d. draudikas parengė patikslintą pareiškėjo automobilio remonto sąmatą ir nustatė, kad automobilio remonto kaina – 13 867,73 Eur be PVM.

Pareiškėjo netenkinio draudiko apskaičiuota automobilio remonto kaina, todėl jis kreipėsi į turto vertintoją (*duomenys neskelbtini*), šis 2025 m. kovo 21 d. parengė Kelių transporto priemonės vertinimo ataskaitą Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Vertinimo ataskaita). Vertinimo ataskaitoje nustatyta pareiškėjo automobilio remonto kaina – 21 770,59 Eur be PVM. Pareiškėjas Vertinimo ataskaitą pateikė draudikui ir reikalavo perskaičiuoti mokėtiną draudimo išmoką. Pareiškėjas taip pat reikalavo, kad draudikas kompensuotų 6 Eur už automobilio parkavimą, 70 Eur už automobilio transportavimo paslaugas ir 241,40 Eur už automobilio apžiūrą bei remonto sąmatos sudarymą servise UAB „Veho Lietuva“.

2025 m. kovo 25 d. draudikas informavo pareiškėją apie priimtą sprendimą mokėti pareiškėjui 15 779,28 Eur draudimo išmoką (15 461,88 Eur draudimo išmoką, atlyginančią automobilio remonto kainą, ir 317,40 Eur sumą, atlyginančią automobilio parkavimo, transportavimo ir apžiūros bei sąmatos sudarymo išlaidas). Draudikas paaiškino, kad keistinių naujomis automobilio detalių kainas apskaičiavo pagal UAB „Auvika“ interneto puslapyje *avkparts.lt* skelbiamas naujų originalių detalių kainas. Draudikas taip pat nurodė, kad draudimo išmokos suma apskaičiuota, pritaikius 17 proc. išskaitą dėl nusidėvėjimo už naudotų automobilio padangų keitimą naujomis ir 1,89 proc. išskaitą dėl nusidėvėjimo už kitų naudotų automobilio dalių keitimą naujomis.

Pareiškėjas, nesutikdamas su minėtu sprendimu, draudikui pateiktoje pretenzijoje ir kreipimesi į Lietuvos banką kėlė reikalavimą įpareigoti draudiką: i) draudimo išmoką apskaičiuoti

¹ Patvirtina 2025 m. vasario 13 d. elektroninis laiškas.

² Patvirtina 2025 m. vasario 15 d. elektroninis laiškas.

pagal pareiškėjo pateiktą Vertinimo ataskaitą bei išmokėti pareiškėjui papildomą 7 119,91 Eur draudimo išmokos sumą, atlyginančią automobilio remonto kainą; ii) atlyginti pareiškėjo patirtą 1 800 Eur žalą dėl to, kad jis negalėjo naudotis sugadintu automobiliu; iii) atlyginti 181,50 Eur Vertinimo ataskaitos rengimo išlaidas. Iš viso pareiškėjas reikalavo 9 101,41 Eur papildomos draudimo išmokos. Pareiškėjas savo reikalavimą grindė tuo, kad draudikas neatsižvelgė į pareiškėjo pateiktą nepriklausomo vertintojo parengtą Vertinimo ataskaitą, keistinių naujomis automobilio detalių kainas apskaičiavo, remdamasis tik vieno tiekėjo skelbiamomis kainomis, be to, nevertino aplinkybės, kad pareiškėjas negalėjo naudotis sugadintu automobiliu, remonto sąmatų tinkamai nepagrindė ir nepaiškino.

Lietuvos banke buvo gautas draudiko atsiliepinimas. Draudikas paaiškino, kad, pagal privalomąjį draudimą reglamentuojančius teisės aktus, nukentėjusio trečiojo asmens transporto priemonei padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas. Tais atvejais, kai nukentėjęs trečiasis asmuo turto neremontuoja, atlyginamos turto remonto išlaidos (be PVM), būtinos turto rinkos vertei iki eismo įvykio atkurti.

Draudikas nurodė, kad, priimdamas galutinį sprendimą dėl pareiškėjui mokėtinos draudimo išmokos, atsižvelgė į pareiškėjo pateiktą Vertinimo ataskaitą. Pasak draudiko, nustatydamas mokėtinos draudimo išmokos sumą, jis pripažino pagrįstais Vertinimo ataskaitoje nurodytą remonto darbų apimtį, technologiją, darbų valandinio įkainio dydį, tačiau Vertinimo ataskaitoje nurodytų keistinių naujomis automobilio dalių kainas perskaičiavo, atsižvelgdamas į tai, kad rinkoje jas galima įsigyti pigiau, taip pat *Audatex* programa nustatė, kad naujoms keičiamoms dalims yra taikytinas didesnis (1,89 proc.) nei turto vertintojo nurodytas (1,3 proc.) išskaitos dėl nusidėvėjimo dydis. Draudiko teigimu, Vertinimo ataskaitoje ir draudiko sprendime nurodytos automobilio remonto kainos skiriasi tik dėl dalių kainų ir taikytinos išskaitos dėl nusidėvėjimo dydžio skirtumų.

Draudikas pažymėjo, kad iki kreipimosi į Lietuvos banką pareiškėjas nebuvo jam kėlęs reikalavimo atlyginti 1 800 Eur žalą dėl negalėjimo naudotis automobiliu (teorines pakaitinio automobilio remonto išlaidas). Draudikas nurodė, kad, pareiškėjui pranešus apie įvykį, jam buvo suteikta informacija apie galimybę nemokamai gauti pakaitinį automobilį, bet pareiškėjas tokio poreikio draudikui niekada nebuvo išreiškęs. Draudikas nurodė, kad nėra duomenų, jog pareiškėjas faktiškai remontavo automobilį, negalėjo juo naudotis ir kad buvo išsinuomojęs kitą automobilį, todėl jo keliamas reikalavimas nepagrįstas.

Draudikas taip pat nurodė, kad nors pareiškėjas į nepriklausomą vertintoją kreipėsi nepranešęs draudikui ir su juo nesitarė, draudikas vis dėlto nusprendė iš dalies tenkinti pareiškėjo keliamą reikalavimą kompensuoti Vertinimo ataskaitos rengimo išlaidas ir 2025 m. liepos 18 d. išmokėjo pareiškėjui 100 Eur papildomą draudimo išmoką.

Draudikas teigė, kad laikėsi visų teisingumo, protingumo ir sąžiningumo reikalavimų ir išmokėjo pakankamą, pareiškėjo patirtus nuostolius atlyginančią draudimo išmoką. Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, draudikas pabrėžė, kad dalį pareiškėjo reikalavimo tenkino (dėl dalies – 100 Eur – vertinimo išlaidų atlyginimo), tačiau kitos pareiškėjo reikalavimo dalies išmokėti papildomą 9 001,41 Eur draudimo išmoką tenkinti neturi pagrindo.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Įvertinus ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, darytina išvada, kad ginčas kilo dėl draudimo išmokos dydžio.

Siekiant išspręsti pareiškėjo ir draudiko ginčą, būtina nustatyti, ar draudikas, apskaičiuodamas draudimo išmoką, pagal transporto priemonių privalomąjį draudimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas: 1) tinkamai nustatė atlygintiną transporto priemonės remonto kainą; 2) pagrįstai atsisakė atlyginti žalą, kuri, pasak pareiškėjo, kilo dėl negalėjimo naudotis sugadinta transporto priemone; 3) pagrįstai nusprendė atlyginti tik dalį Vertinimo ataskaitos rengimo išlaidų.

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas reguliuojamas Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – TPVCAPDĮ) ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų (Eismo įvykio metu padarytos žalos administravimo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių³ (toliau – Taisyklės) ir kt.) nuostatomis.

TPVCAPDĮ 2 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad draudžiamasis įvykis – tai transporto priemonės, kuriai pagal šio įstatymo nuostatas nustatyta draudimo prievolė, valdytojo civilinę atsakomybę, naudojant transporto priemonę pagal šio straipsnio 18 dalį, lėmęs eismo įvykis, kuriam įvykus pagal šį įstatymą turi būti išmokama draudimo išmoka.

Pagal TPVCAPDĮ 2 straipsnio 5 dalį, eismo įvykio žala laikoma per draudžiamąjį įvykį padaryta žala nukentėjusio trečiojo asmens turtui, jo sveikatai ir (arba) žala, atsiradusi dėl nukentėjusio trečiojo asmens gyvybės atėmimo, ir (arba) neturtinė žala ar žala, kuri atsirado vėliau kaip eismo įvykio pasekmė.

Atsižvelgiant į kilusio ginčo aplinkybes, pažymėtina, kad žalos, padarytos per draudžiamąjį įvykį ar atsiradusios vėliau kaip eismo įvykio pasekmė, administravimą ir draudimo išmokos mokėjimą reglamentuojančių Taisyklių 4 punkte įtvirtinta, jog žala nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu (toliau – CK), TPVCAPDĮ, Taisyklėmis ir kitų teisės aktų nuostatomis, reglamentuojančiomis padarytos žalos dydžio nustatymą, atsakingo draudiko – draudimo įmonės, apdraudusios atsakingo už padarytą žalą asmens civilinę atsakomybę, ar Biuro įgaliotų asmenų (paskirtų ekspertų) ataskaitas ar išvadas dėl žalos, kitų Taisyklėse nurodytų asmenų pateiktus dokumentus.

TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta žalos dydžio nustatymo taisyklė: turtui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas arba šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytais atvejais – Biuras, vadovaudamasis įgaliotų asmenų ir (ar) turto vertinimo ataskaitomis, dokumentais, kuriais įrodomos padarytos žalos aplinkybės, faktas ir dydis, nuotraukomis, vaizdo įrašais. Šią nuostatą atkartoja ir Taisyklių 13 punktas, kuriame, be kita ko, detalizuota, kad gali būti atsižvelgiama ir į remonto paslaugų teikėjo pateiktus turto remonto išlaidų skaičiavimus, remonto sąmatas ar kitus remonto išlaidų pagrindimo dokumentus.

Pagal Taisyklių 15 punktą, žalos dėl turto sugadinimo, kai jį remontuoti ekonomiškai tikslinga, atlyginimo dydis nustatomas pagal turėtas sugadinto turto remonto išlaidas, būtinas turto rinko vertei iki eismo įvykio atkurti. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo turto neremontuoja, atlyginamos apskaičiuotos būtiniosios turto remonto išlaidos (be PVM) sugadinto turto rinkos vertei iki eismo įvykio atkurti, kurias sudaro remonto darbų vertė, dažymo darbų vertė, keičiamų detalių ir (ar) dalių vertė (sumažinant išlaidas keičiamų detalių ir (ar) dalių nusidėvėjimo vertę), dažymo medžiagų vertė, taip pat sugadinto turto transportavimo, saugojimo, techninės ekspertizės ir kitos papildomos išlaidos. Būtiniosios remonto išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius darbų ir keičiamų detalių ir (ar) dalių įkainius, atitinkančius technologijos lygį, vadovaujantis rekomenduojamais laiko normatyvais, nustatytais specializuotose remonto išlaidų apskaičiavimo programose.

TPVCAPDĮ 19 straipsnio 6 dalyje nustatyta, jog atsakingas draudikas ar Biuras moka nukentėjusiam trečiajam asmeniui tik įrodymais pagrįstos žalos dydžio išmoką, neviršijančią šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytą draudimo sumų, ir turi teisę atmesti nepagrįstus reikalavimus dėl žalos atlyginimo.

Kartu pažymėtina tai, kad draudimo išmokos mokėjimas transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo atveju yra susijęs su apdraustos transporto priemonės valdytojų civiline atsakomybe, todėl, apskaičiuodamas draudimo išmoką, draudikas turi laikytis CK 6.251 straipsnyje įtvirtinto visiško nuostolių atlyginimo principo. Žalos atlyginimu turi būti siekiama grąžinti ją patyrusį asmenį į iki pažeidimo buvusią padėtį. Teisingas žalos atlyginimas reiškia tai, kad sprendžiant ginčą dėl žalos atlyginimo turi būti nustatytas tikrasis žalos dydis, nes, nustatius mažesnę už tikruosius nuostolius žalos dydį, būtų iš dalies neapgintos nukentėjusio asmens teisės, o kai nustatomas žalos dydis viršija tikruosius nuostolius, nukentėjęs asmuo nepagrįstai praturtėja skolininko sąskaita. Viena vertus, tai reiškia, kad draudimo išmokos turi užtekti dėl eismo įvykio atsiradusių turto sugadinimų remontui (sumažinus išlaidas keičiamų detalių ir (ar) dalių nusidėvėjimo vertę ir kt.). Kita vertus, draudimo išmoka

³ Patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. liepos 24 d. nutarimo Nr. 626 redakcija).

negali būti didesnė nei išlaidos, objektyviai reikalingos nukentėjusio asmens turtui suremontuoti.

Vertintinų ginčo aplinkybių kontekste taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad jei ginčas yra susijęs su atlygintinos žalos (nuostolių) dydžiu ir nėra susijęs nei su atsisakymu mokėti draudimo išmoką, nei su draudimo išmokos sumažinimo atvejais, nagrinėjant ginčą yra taikytina bendroji įrodinėjimo naštos taisyklė – šalys turi įrodyti tas aplinkybes, kuriomis grindžia savo reikalavimus bei atsikirtimus, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Ginčo nagrinėjimui taikytinas rungimosi principas įtvirtintas taip pat ir Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punkte. Taigi, šiuo konkrečiu atveju pareiškėjas, norėdamas pagrįsti savo reikalavimą, turi įrodyti, jog jo patirtą žalą geriau atspindi Vertinimo ataskaitoje nurodyti duomenys apie būtinas automobilio remonto išlaidas, o draudikas – priešingai – turi pagrįsti, kad skaičiavimai, kuriais jis vadovavosi, nustatydamas draudimo išmokos dydį, yra objektyvūs, o draudimo išmoka yra pakankama pareiškėjo dėl įvykio patirtai žalai atlyginti.

Dėmesys atkreiptinas į tai, kad Vertinimo ataskaita, neginčijant joje nurodytų duomenų teisingumo, yra vienas (bet ne vienintelis) iš žalos dydį padedančių nustatyti įrodymų, kuris turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į visų turimų – taigi, tiek draudiko, tiek pareiškėjo pateiktų – įrodymų visumą. Nei TPVCAPDĮ, nei Taisyklės nenumato draudiko pareigos vadovautis išimtinai nepriklausomų turto vertintojų parengtomis vertinimo ataskaitomis, todėl Vertinimo ataskaitos buvimas savaime nesuteikia pagrindo ją laikyti turinčia aukštesnę nei kiti nuostolių dydį pagrindžiantys dokumentai įrodomąją vertę. Ji nepaneigia kitų nuostolių dydį pagrindžiančių įrodymų, nes, kaip minėta, yra tik viena iš įrodinėjimo priemonių, kuri vertinama kartu su kitais įrodymais pagal bendrąsias įrodymų vertinimo taisykles. Atsižvelgdamas į tai, Lietuvos bankas, nagrinėdamas ginčą, vertina abiejų ginčo šalių pateiktų įrodymų visumą.

1. Dėl atlygintinos transporto priemonės remonto kainos nustatymo

Iš bylos duomenų nustatyta, kad pareiškėjas kelia reikalavimą draudikui draudimo išmoką apskaičiuoti pagal Vertinimo ataskaitą ir išmokėti pareiškėjui 7 119,91 Eur papildomą draudimo išmokos sumą, atlyginančią automobilio remonto kainą. Nurodytą sumą pareiškėjas apskaičiavo kaip skirtumą tarp nepriklausomo vertintojo nustatytos remonto kainos, kuri, pasak pareiškėjo, sudaro 22 899,19 Eur be PVM, ir draudiko išmokėtos 15 779,28 Eur draudimo išmokos.

Įvertinus pareiškėjo keliamą reikalavimą ir byloje esančius dokumentus, pastebėta tam tikrų duomenų neatitikimų.

Nustatyta, kad pareiškėjas Lietuvos bankui pateikė ne galutinį Vertinimo ataskaitos variantą. Pareiškėjo pateikta Vertinimo ataskaita nepriklausomo vertintojo sudaryta ir elektroniniu parašu pasirašyta 2025 m. kovo 21 d. 13.19 val. (toliau – pirminė Vertinimo ataskaita), šioje ataskaitoje apskaičiuota automobilio remonto kaina, atėmus išskaitymus, sudaro 22 899,19 Eur be PVM.

Draudikas į bylą pateikė Vertinimo ataskaitą, kuri nepriklausomo vertintojo sudaryta ir elektroniniu parašu pasirašyta 2025 m. kovo 21 d. 15.30 val. (toliau – ir galutinė Vertinimo ataskaita), ir nurodė, kad būtent šią Vertinimo ataskaitą pareiškėjas pateikė draudikui ir reikalavo, kad draudikas draudimo išmoką apskaičiuotų remdamasis šiuo dokumentu. Šioje ataskaitoje apskaičiuota automobilio remonto kaina, atėmus išskaitymus, sudaro 21 770,59 Eur be PVM.

Draudikas atliko šių dviejų Vertinimo ataskaitų ekspertinį palyginimą⁴ ir nustatė, kad šiose Vertinimo ataskaitose remonto kainos skiriasi dėl vienos automobilio dalies – kairės pusės priekinio sparno – keitimo ir su tuo susijusių darbų kainos (1 128,60 Eur). Šios detalės remonto kaina buvo įtraukta į pirminę Vertinimo ataskaitą, tačiau galutinėje Vertinimo ataskaitoje minėtos detalės remontas nėra įtrauktas. Eksperto teigimu, įvertinus įvykio aplinkybes ir turimus duomenis, nustatyta, kad nėra jokių objektyvių duomenų, jog kairės pusės priekinis sparnas būtų buvęs sugadintas įvykio metu, todėl šios dalies remonto kainos į galutinę Vertinimo ataskaitą nepriklausomas vertintojas neįtraukė pagrįstai.

Lietuvos bankas, įvertinęs pirmiau nurodytus byloje esančius duomenis, sprendžia, kad ginčiui nagrinėti aktualus įrodymas yra būtent Vertinimo ataskaita, kurią nepriklausomas vertintojas sudarė ir pasirašė 2025 m. kovo 21 d. 15.30 val.: tiek dėl to, kad tai yra galutinis

⁴ Patvirtina 2025 m. rugsėjo 25 d. Ekspertinė pažyma.

Vertinimo ataskaitos variantas (dokumentas buvo koreguotas ir d kart pasirašytas kaip galutinis, t. y. atspindi ją sudariusio asmens galutinę poziciją), tiek dėl to, kad būtent šis dokumentas buvo pateiktas draudikui, reikalaujant patirtą žalą apskaičiuoti pagal jame nurodytus duomenis, tai draudikas ir padarė⁵. Papildomai pažymėtina, kad, vertinant šalių pateiktus duomenis, manytina, kad draudikas pagrindė savo poziciją, jog šiuo atveju jam nekyla pareiga atlyginti su automobilio kairės pusės priekinio sparno keitimu susijusių išlaidų. Kita vertus, pareiškėjas nepateikė priešingą poziciją pagrindžiančių objektyvių įrodymų. Nepriklausomo vertintojo atliktas Vertinimo ataskaitos koregavimas patvirtina draudiko išvadą dėl minėtų darbų sąsajų su įvykiu ir jų būtinumu.

Atsižvelgiant į tai, toliau šiame sprendime bus remiamasi tik tais duomenimis ir automobilio remonto kainos skaičiavimu, kurie nurodyti galutinėje, 2025 m. kovo 21 d. 15.30 val. pasirašytoje, Vertinimo ataskaitoje.

Iš bylos duomenų taip pat nustatyta, kad pareiškėjas netinkamai įvertino draudiko išmokėtos 15 779,28 Eur draudimo išmokos pobūdį, nes, reikšdamas reikalavimą dėl papildomos draudimo išmokos mokėjimo bei atlikdamas skaičiavimus, šią sumą laiko kaip išmoką, atlyginančią tik automobilio remonto darbų kainą.

Iš 2025 m. kovo 25 d. draudiko pranešimo matyti, kad 15 779,28 Eur sumą sudaro 15 461,88 Eur suma, atlyginanti automobilio remonto kainą, ir 317,40 Eur suma, atlyginanti automobilio parkavimo, transportavimo ir apžiūros bei remonto sąmatos sudarymo išlaidas, kurias kompensuoti reikalavo pareiškėjas. Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad draudikas atlygino pareiškėjui 15 461,88 Eur, o ne 15 779,28 Eur automobilio remonto kainą.

Lietuvos banko vertinimu, dėl pirmiau išdėstytų aplinkybių pareiškėjas netiksliai apskaičiavo skirtumą tarp draudiko išmokėtos sumos, atlyginančios remonto kainą, ir pareiškėjo reikalaujamos sumos pagal galutinės Vertinimo ataskaitos duomenis. Iš bylos duomenų matyti, kad skirtumas tarp nepriklausomo vertintojo nustatytos galutinės automobilio remonto kainos (21 770,59 Eur be PVM) ir draudiko apskaičiuotos automobilio remonto kainos (15 461,88 Eur be PVM) sudaro 6 308,71 Eur, o ne pareiškėjo nurodytą sumą – 7 119,91 Eur (kaip pirmiau pažymėta, pareiškėjo nurodyta didesnė suma apskaičiuota dėl jau minėtų automobilio kairio sparno keitimo išlaidų ir kitų, ne su remontu susijusių, draudiko atlygintų išlaidų).

Kaip minėta, draudikas atsiliepime nurodė, kad, apskaičiuodamas pareiškėjui mokėtiną draudimo išmoką, pripažino pagrįstais Vertinimo ataskaitoje nurodytus remonto darbų apimtį, technologiją, darbų valandinio įkainio dydį ir šių reikšmių, nurodytų Vertinimo ataskaitoje, nekoregavo (apskaičiuotą kainą pripažino visa apimtimi). Draudikas nurodė koregavęs ir perskaičiavęs Vertinimo ataskaitoje nurodytų keistinių naujomis automobilio dalių kainas: šias nustatė, remdamasis automobilių detalėmis prekiaujančios UAB „Auvika“ interneto puslapyje *avkparts.lt* skelbiamomis naujų originalių detalių kainomis. Draudikas pabrėžė, kad sutiko su visomis galutinėje Vertinimo ataskaitoje nurodytomis keistinių detalių pozicijomis ir alternatyvų keistinių dalių krepšelį internetinėje parduotuvėje *avkparts.lt* sudarė, panaudodamas Vertinimo ataskaitoje nurodytus detalių kodus, t. y. draudikas teigia, kad jis sudarė keistinių detalių sąrašą, identišką tam, kuris nurodytas Vertinimo ataskaitoje⁶.

Iš bylos duomenų matyti, kad nepriklausomo vertintojo apskaičiuota ir Vertinimo ataskaitoje nurodyta naujomis keistinių automobilio detalių kaina (įskaitant padangą ir kameros laidą) sudaro 19 203,79 Eur, tačiau draudiko pateiktas identiškas detalių krepšelis, sudarytas vadovaujantis *avkparts.lt* skelbiamomis kainomis (pridėjus padangos ir kameros laido kainas, kurios nustatytos pagal Vertinimo ataskaitoje nurodytas reikšmes, nes UAB „Auvika“ jomis neprekiuoja), sudaro 13 005,87 Eur, t. y. kaina daug mažesnė.

Lietuvos banko vertinimu, draudiko pateikti duomenys pagrindžia, kad pareiškėjo transporto priemonės remontui reikalingas naujas originalias dalis rinkoje galima įsigyti už mažesnes kainas, nei nurodyta Vertinimo ataskaitoje.

Įvertinus byloje esančius įrodymus, sutiktina su draudiko pozicija, kad, vadovaujantis ekonomišką žalą atlyginimo principu, žala turi būti atlyginama efektyviausiu ir racionaliausiu

⁵ Patvirtina draudiko pateiktas galutinės automobilio remonto sąmatos, kuri sudaryta naudojantis būtent galutinėje Vertinimo ataskaitoje pateikta kainų suvestine, variantas, atliekant Vertinimo ataskaitos suvestinėje korekcijas, kurios, kaip minėta, susijusios tik su naujomis keičiamų detalių kainomis ir taikytinos išskaitos (nusidėvėjimo) dydžiu.

⁶ Patvirtina 2025 m. kovo 10 d. dokumentas „Krepšelio informacija Nr. 135333“. Į prekių krepšelį neįtraukti tik keistini naujais padanga ir kameros laidas. Šių dalių kainos skaičiuotos tokios, kokios yra nurodytos Vertinimo ataskaitoje (299,41 Eur be PVM už padangą ir 76,86 Eur be PVM už kameros laidą).

būdu, kuris leidžia atkurti transporto priemonės būklę iki įvykio, nepatiriant perteklinių išlaidų. Draudikas privalo atlyginti realią, pagrįstą žalą, tačiau neprivalo kompensuoti brangesnio remonto ar dalių, jei yra objektyvi galimybė atlikti remontą pigiau.

Lietuvos banko vertinimu, draudikas įrodė, kad šiuo konkrečiu atveju rinkoje yra galimybė įsigyti remontui reikalingas naujas originalias dalis pigiau, nei nurodyta Vertinimo ataskaitoje, ir remontą atlikti mažesnėmis išlaidomis, tai atitinka bendrąjį civilinės teisės principą, jog žala turi būti atlyginama efektyviausiu ir ekonomiškiausiu būdu. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, darytina išvada, kad draudikas pagrįstai sumažino atlygintiną būtinų automobilio remonto darbų kainą, atsižvelgdamas į dalių kainų, nurodytų Vertinimo ataskaitoje (19 203,79 Eur) ir UAB „Auvika“ interneto parduotuvėje *avkparts.lt* (13 005,87 Eur), skirtumą.

Nors pareiškėjas teigia, kad draudikas keistinių dalių kainą apskaičiavo netinkamai, nes rėmėsi tik vieno tiekėjo UAB „Auvika“ skelbiamomis kainomis, tačiau draudikas pateikė dar du analogiškus kitų tiekėjų prekių krepšelius⁷, iš kurių matyti, kad tokių krepšelių kainos (12 471,07 Eur be PVM ir 12 725,62 Eur be PVM, vidurkis – 12 598,35) yra panašios į draudiko pasirinkto tiekėjo UAB „Auvika“ skelbiamas kainas (12 629,60 Eur be PVM)⁸. Taigi, vertintina, kad draudiko apskaičiuota keistinių naujomis dalių kaina iš esmės atitinka vidutines rinkos kainas (yra didesnė negu visų trijų tiekėjų kainų vidurkis, kuris yra 12 608,76 Eur), yra pagrįsta ir pareiškėjo interesų nepažeidžia.

Iš byloje esančių duomenų matyti, kad skirtumas tarp nepriklausomo vertintojo nustatytos automobilio remonto kainos ir draudiko apskaičiuotos automobilio remonto kainos susidaro ir dėl Vertinimo ataskaitoje automatiškai skaičiuojamos smulkių dalių kainos (2 proc. dalių kainos – šio nepriklausomo vertintojo taikyto smulkių dalių kainos skaičiavimo būdo draudikas nekoregavo ir laikė pagrįstu) (skirtumas sudaro 123,96 Eur (384,08 Eur – 260,12 Eur)) bei dėl taikytos 1,89 proc. išskaitos (nusidėvėjimo) už naudotų dalių keitimą naujomis (Vertinimo ataskaitoje taikyta 1,3 proc. išskaita) (skirtumas sudaro 13,17 Eur (304,22 Eur – 291,05 Eur)). Pastebėtina, kad draudiko sąmatoje smulkių dalių kaina yra mažesnė dėl mažesnės bendros keičiamų dalių kainos.

Pasisakydamas dėl taikytinos išskaitos dėl nusidėvėjimo dydžio, draudikas nurodė, kad ši perskaičiavo, nes nepriklausomas vertintojas nusidėvėjimą apskaičiavo neteisingai: „nepriklausomas vertintojas sudėjo M1 hibridų, M1 dyzelių ir M1 benzinų nusidėvėjimų reikšmes ir išvedė jų vidurkį, tuomet prie vidurkio pridėjo kitą nusidėvėjimo normos dalį, apibrėžiančią ridos skirtumą (+0,68%) (ji taikoma iš gautų duomenų (M1 hibridai)).“ Draudikas nurodė, kad toks nusidėvėjimo rodiklio skaičiavimas neatitinka taikytinos vertinimo metodikos ir nepriklausomas vertintojas jį taikė nepagrįstai.

Siekdamas pagrįsti savo poziciją, draudikas nurodė, kad taikytinos išskaitos dėl nusidėvėjimo dydį apskaičiavo, vadovaudamasis Koeficientų apgadintoms kelių transporto priemonėms taikymo tvarkos aprašo⁹ III skyriaus 40 ir 41 punktuose numatytu metodu. Šiuo metodu dalių nuvertinimo dydis apskaičiuojamas pagal Lietuvos vertintojų rūmų parengtą algoritmą, kuriame panaudoti techninės apžiūros įmonių asociacijos „Transeksa“ pateikti ir Lietuvos vertintojų rūmuose susisteminti duomenys apie atitinkamų klasių, kategorijų automobilių vidutines ridas ir vidutinį transporto priemonės amžių Lietuvos Respublikoje. Šio algoritmo skaičiavimo sekoje dalių nuvertinimo procentinė reikšmė gaunama subendrinus minėtus duomenis su faktine transporto priemonės rida ir amžiumi. Duomenų atnaujinimas ir sinchronizacija su *Audatex* programa ir analizė vykdomi reguliariai. Draudiko teigimu, nagrinėjamu atveju, pagal automobilio duomenis, turi būti taikoma 1,89 proc.¹⁰ dydžio išskaita dėl nusidėvėjimo. Lietuvos bankas, įvertinęs draudiko pateiktus paaiškinimus ir dokumentus, daro išvadą, kad draudiko nurodytas taikytinos išskaitos dėl nusidėvėjimo apskaičiavimo būdas atitinka teisės aktuose įtvirtintą skaičiavimo metodą, todėl laikytina, kad žalos dydžio nustatymo prerogatyvą turintis draudikas įrodė šiuo konkrečiu atveju taikytinos išskaitos dėl nusidėvėjimo dydžio pagrįstumą.

⁷ Analogiškas automobilio dalių „krepšelis“, įsigyjant jas per tiekėją *smartline.lt*, kainuotų 12 471,07 Eur be PVM, o įsigyjant iš *gtvnaujos.lt* – 12 725,62 Eur be PVM.

⁸ Prekių „krepšelių“ kainos nurodytos, į juos neįtraukiant padangos ir kameros laido kainų.

⁹ Patvirtintas Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktoriaus 2020 m rugsėjo 22 d. įsakymu Nr. V1-118 ir skirtas turto arba verslo vertinimo įmonėms ir nepriklausomiems turto arba verslo vertintojams, atliekantiems apgadintos kelių transporto priemonės vertinimą.

¹⁰ Patvirtinta pateiktas išrašas iš *Audatex* sistemos.

Draudikas paaiškino, kad 17 proc. išskaitos dėl nusidėvėjimo dydis už nauja keičiamą padangą Vertinimo ataskaitoje apskaičiuotas teisingai¹¹, todėl nebuvo koreguojamas.

Nagrinėjamo ginčo kontekste pažymėtina, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra konstatavęs, jog žala dėl transporto priemonės sugadinimo, be kita ko, apima išlaidas keičiamoms dalims ar detalėms, reikalingoms suremontuoti (atstatyti) dėl kalto asmens veiksmų sugadintą turtą. Sugadinto turto vertės atkūrimas iki įvykio reiškia, kad būtina atsižvelgti į automobilio dalių ar dalių nuvertėjimą dėl eksploataavimo iki įvykio. Toks aiškinimas atitinka visiško žalos atlyginimo funkciją¹². Taigi, išskaitą dėl nusidėvėjimo naujomis keičiamoms dalims ir nauja keičiamai padangai draudikas skaičiavo ir taikė pagrįstai, ir tai šiuo atveju atitinka teisingo žalos atlyginimo principą.

Dėmesys atkreiptinas į tai, kad pareiškėjas nepateikė duomenų, jog faktiškai atliko automobilio remontą ir gauta draudimo išmokos suma buvo nepakankama automobilio remontui apmokėti. Pareiškėjas taip pat nepateikė duomenų, paneigiančių draudiko pateiktus įrodymus, jog remontui reikalingas naujas originalias dalis yra galimybė rinkoje įsigyti pigiau, nei nurodyta Vertinimo ataskaitoje, ir tos dalys yra tinkamos automobilio remontui.

Nors pareiškėjas teigia, kad draudikas neatsižvelgė į Vertinimo ataskaitą, neįtraukė į savo sąmatą remontui būtinų dalių ir tinkamai nepagrindė apskaičiuotos teorinės automobilio remonto kainos (būtinųjų remonto išlaidų), iš bylos duomenų matyti, kad, priešingai, nei teigia pareiškėjas, draudikas ne tik atsižvelgė, bet ir sutiko remonto mastą, technologiją, darbų įkainius skaičiuoti, remiantis būtent galutinėje Vertinimo ataskaitoje nurodytais duomenimis (kaip minėta, draudikas nesutiko tik su Vertinimo ataskaitoje nurodytomis keistinių dalių kainomis bei taikytos išskaitos (nusidėvėjimo) dydžiu). Šios ginčo nagrinėjimo metu nustatytos aplinkybės paneigia pareiškėjo pirmiau minėtus teiginius, kuriais jis grindė savo reikalavimą.

Atsižvelgiant į tai, kas buvo išdėstyta, Lietuvos banko vertinimu, draudiko pasirinktas draudimo išmokos, atlyginančios transporto priemonės remonto kainą, apskaičiavimo būdas (atsižvelgiant į Vertinimo ataskaitos duomenis ir perskaičiuojant tik dalių kainas bei išskaitos (nusidėvėjimo) dydį) šio konkretaus ginčo nagrinėjimo atveju atitinka privalomąjį draudimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus kriterijus, užtikrina visiško žalos atlyginimo principo tinkamą įgyvendinimą ir CK įtvirtintą reikalavimą prievolės vykdyti kuo ekonomiškiau būdu. Nėra pagrindo teigti, kad nėra galimybės atlikti transporto priemonės remonto už mažesnę, nei Vertinimo ataskaitoje nurodyta, remonto kainą. Priešingai – vertintina, kad draudikas įrodė, jog transporto priemonės remontas yra galimas už draudiko apskaičiuotą remonto kainą (15 461,88 Eur be PVM).

Papildomai pastabėtina, kad minėtos išvados nereiškia, kad, pareiškėjui pateikus objektyvius duomenis, kad išmokėta draudimo išmoka yra nepakankama automobiliui atkurti į iki įvykio buvusią padėtį, draudikas neturėtų pareigos vertinti šių duomenų ir spręsti dėl pagrindo išmokėti papildomą draudimo išmoką buvimo.

2. Dėl reikalavimo atlyginti žalą, pareiškėjo teigimu, kilusią dėl negalėjimo naudotis sugadinta transporto priemone, pagrįstumo

Pareiškėjas kelia reikalavimą draudikui atlyginti 1 800 Eur žalą dėl to, kad jis negalėjo naudotis sugadintu automobiliu. Pareiškėjas reikalauja „atlyginti žalą dėl negalėjimo naudotis automobiliu – 1 800,00 Eur, skaičiuojant 60 dienų po 30 Eur/d. (nuomos rinkos vidurkis), nes per tą laiką automobilis nebuvo tinkamas naudoti“.

Iš bylos duomenų nustatyta, kad pareiškėjas nepateikė jokių įrodymų, kad faktiškai nuomojosi pakaitinį automobilį, todėl sprendžina, kad pareiškėjas reikalauja atlyginti teorines pakaitinio automobilio nuomos išlaidas, kurias jis būtų patyręs, jei būtų nuomojęsis kitą automobilį.

Draudikas atsiliepime nurodė, kad iki kreipimosi į Lietuvos banką pareiškėjas jam nebuvo kėlęs reikalavimo atlyginti 1 800 Eur teorinių pakaitinio automobilio nuomos išlaidų. Draudikas nurodė, kad, pareiškėjui pranešus apie įvykį, jam buvo suteikta informacija apie galimybę nemokamai gauti pakaitinį automobilį¹³, bet pareiškėjas tokio poreikio draudikui niekada nebuvo išreiškęs.

¹¹ Patvirtina pateiktas Padangų vertės nustatymo skaičiavimas.

¹² Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. liepos 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-240-1075/2019.

¹³ Patvirtina 2025 m. vasario 6 d. elektroninis laiškas.

Draudikas atkreipė dėmesį į tai, kad pranešimo apie įvykį dieną pareiškėjas buvo susisiekęs su draudiku telefonu¹⁴ ir nurodė, kad išvyks iš Lietuvos vienam mėnesiui ir bus nepasiekiamas telefonu, tačiau neišreiškė noro nei gauti nemokamai (kaip minėta, draudikas buvo siūlęs tokią galimybę), nei nuomotis pakaitinę transporto priemonę.

Draudikas pažymėjo, kad pareiškėjas nepateikė jokių duomenų, kad pareiškėjo transporto priemonė faktiškai buvo remontuojama, todėl nėra aišku, kuo remdamasis pareiškėjas nurodo, kad negalėjo naudotis automobiliu 60 dienų. Draudikas pastebėjo, kad visas žalos administravimo procesas vyko 47 dienas, bet, kaip minėta, pareiškėjas tuo metu nebuvo Lietuvoje ir nėra įrodymų, jog apskritai dėl įvykio kažkuriuo laikotarpiu naudojosi pakaitine transporto priemone.

Vadovaujantis Taisyklių 16 punktu, žalos dėl to, kad nukentėjęs trečiasis asmuo dėl draudžiamąjo įvykio negali naudotis sugadinta ar sunaikinta transporto priemone, dydį nustato atsakingas draudikas ar Biuras, atsižvelgdamas į transporto priemonės sugadinimų pobūdį (ar yra galimybė su tokia sugadinta transporto priemone toliau dalyvauti eisme), faktinį sugadintos transporto priemonės remonto laiką, remonto galimybes, sugadintos ar sunaikintos transporto priemonės tipą, vidutinius pakaitinės transporto priemonės nuomos įkainius ir kitas įrodymais pagrįstas aplinkybes, leidžiančias nustatyti tokios žalos dydį.

Iš nurodyto teisinio reglamentavimo matyti, kad žala, kilusi dėl to, jog nukentėjęs trečiasis asmuo dėl draudžiamąjo įvykio negali naudotis sugadinta ar sunaikinta transporto priemone, turi būti nustatoma įrodymais pagrįstomis aplinkybėmis. Žalai nustatyti yra svarbios aplinkybės, susijusios su transporto priemonės sugadinimų pobūdžiu, faktiniu transporto priemonės remonto laiku, remonto galimybėmis, t. y. žalos nustatymas paprastai yra siejamas su tuo, kad automobiliu negalima naudotis dėl jo sugadinimo pobūdžio jo faktinio remonto laiku, o žalos dydį galima nustatyti, remiantis įrodymais.

Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas nepateikė duomenų nei apie faktinį transporto priemonės remontą, nei apie jo laiką, taip pat nepateikė duomenų, patvirtinančių, kad pareiškėjas faktiškai nuomojosi pakaitinę transporto priemonę ir už šias paslaugas sumokėjo, bei į tai, kad draudikas buvo informavęs pareiškėją apie galimybę nemokamai gauti pakaitinę transporto priemonę, tačiau pareiškėjas tokio poreikio neišreiškė, be to, draudikui pranešė išvykstantis iš Lietuvos, darytina išvada, jog pareiškėjas savo reikalavimo nepagrindė tinkamais įrodymais, kaip tai numatyta Taisyklių 16 punkte.

TPVCAPDĮ 19 straipsnio 6 dalyje nustatyta, jog atsakingas draudikas ar Biuras moka nukentėjusiam trečiajam asmeniui tik įrodymais pagrįstos žalos dydžio išmoką, nevirsijančią šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų draudimo sumų, ir turi teisę atmesti nepagrįstus reikalavimus dėl žalos atlyginimo.

Įvertinus pirmiau nurodytas aplinkybes, darytina išvada, pareiškėjui nepagrindus savo reikalavimo, draudikas pagrįstai atsisakė atlyginti tariamą 1 800 Eur žalą, kurią, pareiškėjas teigia patyręs dėl įvykio negalėdamas naudotis automobiliu.

3. *Dėl reikalavimo atlyginti visas Vertinimo ataskaitos rengimo išlaidas pagrįstumo*

Pareiškėjas kelia reikalavimą draudikui atlyginti 181,50 Eur Vertinimo ataskaitos rengimo išlaidas¹⁵. Pasak pareiškėjo, šios išlaidos buvo būtinosios žalos nustatymo sąnaudos.

Iš bylos duomenų nustatyta, kad pirminę transporto priemonės apžiūrą atliko autorizuotas servisas UAB „Veho Lietuva“, kurį pasirinko pats pareiškėjas. Pareiškėjas, užregistravęs įvykį, susisiekė su draudiku telefonu¹⁶ ir informavo, kad automobilis yra UAB „Veho Lietuva“ servise, šis draudikui pateiks sudarytą remonto sąmatą. UAB „Veho Lietuva“ parengė 2025 m. vasario 7 d. sąmatą, už transporto priemonės apžiūrą ir sąmatos rengimą išrašė 2025 m. vasario 18 d. PVM sąskaitą faktūrą Nr. *(duomenys neskelbtini)*, joje nurodyta suma – 241,40 Eur. Draudikas 2025 m. kovo 25 d. pranešimu apie priimtą sprendimą dėl įvykio mokėti draudimo išmoką pareiškėją informavo, kad, be kita ko, nusprendė atlyginti pareiškėjui jo patirtas 241,40 Eur išlaidas.

Draudikas atsiliepime nurodė, kad nepriklausomo vertintojo paslaugas pareiškėjas vėliau

¹⁴ Patvirtina pateiktas pokalbio įrašas.

¹⁵ Išlaidas pagrindžia turto vertintojo *(duomenys neskelbtini)* išrašyta 2025 m. kovo 21 d. PVM sąskaita faktūra Nr. *(duomenys neskelbtini)*.

¹⁶ Patvirtina pateiktas pokalbio įrašas.

užsakė savo iniciatyva, nepranešęs apie tai draudikui ir su juo nesuderinęs. Draudikas taip pat nurodė, kad nors pareiškėjas į nepriklausomą vertintoją kreipėsi nepranešęs draudikui ir su juo nesitarė, draudikas vis dėlto nusprendė iš dalies tenkinti pareiškėjo keliamą reikalavimą atlyginti Vertinimo ataskaitos parengimo išlaidas ir 2025 m. liepos 18 d. išmokėjo pareiškėjui 100 Eur papildomą draudimo išmoką.

TPVCADĮ 15 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad atsakingas draudikas ar Biuras nedelsdamas, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo nukentėjusio trečiojo asmens rašytinio pranešimo apie eismo įvykį gavimo dienos, privalo apžiūrėti sugadintą ar sunaikintą turtą, surašyti transporto priemonės apžiūros ataskaitą ir nukentėjusio asmens prašymu pateikti jam ataskaitą susipažinti. Sugadinto ar sunaikinto turto apžiūros procedūra gali būti vykdoma ir nuotoliniu būdu pagal pateiktus turto sugadinimą ar sunaikinimą įrodančius dokumentus, nuotraukas ir (arba) vaizdo įrašus, jeigu tai pakankama, kad būtų tinkamai užfiksuotas padarytas turto sugadinimas ar sunaikinimas. Tokiu atveju žalos dydis nustatomas vadovaujantis pateiktais dokumentais, nuotraukomis ir (arba) vaizdo įrašais.

TPVCADĮ 15 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad turtui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas arba šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytais atvejais – Biuras, vadovaudamasis įgaliotų asmenų ir (ar) turto vertinimo ataskaitomis, dokumentais, kuriais įrodomos padarytos žalos aplinkybės, faktas ir dydis, nuotraukomis, vaizdo įrašais. Nustatant eismo įvykio aplinkybes ir kaltininko atsakomybę, vadovaujama eismo įvykio dalyvių pasirašyta eismo įvykio deklaracija arba šio dokumento skaitmenine kopija, elektronine eismo įvykio deklaracija ar kitu eismo įvykio dalyvių pasirašytu dokumentu apie įvykio aplinkybes arba kompetentingų institucijų išduotais dokumentais apie eismo įvykio aplinkybes. Jeigu atsakingo draudiko ar Biuro įgaliotas asmuo neatvyko per šio straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą ir (arba) nebuvo atlikta apžiūra nuotoliniu būdu, kaip tai numatyta šio straipsnio 2 dalyje, nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę įsigyti turto vertinimo paslaugas, kad būtų nustatytas turtui padarytos žalos dydis. Tokiu atveju atsakingas draudikas ar Biuras privalo atlyginti rinkos kainas atitinkančias nukentėjusio trečiojo asmens turėtas turto vertinimo paslaugų išlaidas. Nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę savo iniciatyva ir savo lėšomis papildomai kreiptis į ekspertus dėl padarytos žalos dydžio nustatymo.

Taisyklių 21 punkte nustatyta, kad, jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo ir atsakingas draudikas ar Biuras sutaria, jog sugadintas ar sunaikintas turtas bus vertinamas ne atsakingo draudiko ar Biuro eksperto, tokiu atveju turto apžiūros dokumentas nerengiamas ir atsakingas draudikas ar Biuras apmoka turto vertintojo samdymo išlaidas.

Kaip minėta, po Įvykio registracijos draudikas ir pareiškėjas sutarė, jog sugadintą transporto priemonę apžiūrės ir remonto sąmatą sudarys UAB „Veho Lietuva“. Atsižvelgdamas į tai bei vadovaudamasis Taisyklių 21 punktu, draudikas atlygino pareiškėjo patirtas 241,40 Eur transporto priemonės apžiūros ir remonto sąmatos parengimo išlaidas. Taigi, iš bylos duomenų nustatyta, kad draudikas atlygino pirmines, su juo suderintas ir UAB „Veho Lietuva“ suteiktas automobilio apžiūros išlaidas.

Iš bylos duomenų matyti, kad po pirminės apžiūros pareiškėjas papildomai, savo iniciatyva kreipėsi į nepriklausomą vertintoją dėl Vertinimo ataskaitos parengimo. Draudiko apie tai pareiškėjas neinformavo, šių paslaugų užsakymo nederino. Manytina, kad pareiškėjas tinkamai nebendradarbiavo su draudiku ir iš esmės veikė savo rizika, užsakydamas vertinimo paslaugas.

Vis dėlto iš byloje esančių duomenų matyti, kad draudikas, priimdamas galutinį sprendimą dėl pareiškėjui mokėtinos draudimo išmokos dydžio, vadovavosi dalimi Vertinimo ataskaitoje nurodytų duomenų (remonto apimtimi ir kt.). Taigi, Vertinimo ataskaita lėmė galutinį žalos dydžio nustatymą.

Lietuvos banko vertinimu, šiuo konkrečiu ginčo atveju nustačius, jog Vertinimo ataskaita buvo parengta pareiškėjo iniciatyva, tačiau draudikas rėmėsi dalimi Vertinimo ataskaitoje nurodytų duomenų, draudiko sprendimas atlyginti dalį (daugiau negu pusę – 100 Eur) Vertinimo ataskaitos rengimo išlaidų laikytinas pagrįstu ir atitinkančiu teisingo žalos atlyginimo principą.

Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau nurodyta, bei į tai, kad dalį pareiškėjo reikalavimo atlyginti Vertinimo ataskaitos rengimo išlaidas draudikas tenkino (dėl 100 Eur), Lietuvos banko vertinimu, likusi pareiškėjo reikalavimo dalis (dėl 81,5 Eur) atmetina kaip nepagrįsta.

Įvertinęs ginčo šalių paaiškinimus ir byloje pateiktų įrodymų visumą, Lietuvos bankas sprendžia, kad draudikas tinkamai, pagal transporto priemonių privalomąjį draudimą

reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, nustatė draudimo išmokos, atlyginančios dėl Įvykio pareiškėjo patirtą žalą, dydį.

Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes ir į tai, kad ginčo nagrinėjimo Lietuvos banke metu draudikas pareiškėjo keltą reikalavimą iš dalies tenkino (išmokėjo papildomą 100 Eur sumą), likusi pareiškėjo reikalavimo dalis atmetina kaip nepagrįsta.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Arūnas Raišutis